

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
ORGANIZACJA HARCERZY

REGULAMIN DRUŻYNY

GŁÓWNA KWATERA HARCERZY
LONDYN 2023

Regulamin Drużyny

Zatwierdzony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/63

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/91

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.2/93

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.5/12

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.1/18

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.14/18

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/22

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.10/23

Spis treści

I	PODSTAWA ORGANIZACYJNA	3
II	ZAKŁADANIE DRUŻYNY	5
III	DRUŻYNOWY.	7
IV	FUNKCYJNI DRUŻYNY	10
V	CZŁONKOWIE DRUŻYNY	10
VI	SZCZEPOWY	12
VII	OPIEKUN	13
VIII	KAPELAN DRUŻYNY/SZCZEPU.	13
IX	KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA.	14
X	ADMINISTRACJA DRUŻYNY	14
XI	PRZEKAZANIE KIEROWNICTWA NAD DRUŻYNĄ.	15
XII	ZAWIESZENIE DRUŻYNY.	15
XIII	ROZWIĄZANIE DRUŻYNY.	15

G.K.H. Wydział Regulaminów – Kierownik, hm Michał Nalewajko 2023

Regulamin Drużyny

Drużyna jest jednostką organizacyjną, wychowawczą i gospodarczą w Organizacji Harcerzy, działającą na terenie wyznaczonym przez Hufcowego. W rozumieniu niniejszego regulaminu Drużyną jest również Gromada Zuchowa. Wódz prowadzący Gromadę pełni funkcję Drużynowego Zuchów.

I PODSTAWA ORGANIZACYJNA

- 1) Gromada Zuchów składa się z co najmniej 2 szóstek po 6-10 członków.

Drużyna Harcerzy składa się z co najmniej 2 zastępów po 6-10 członków.

Drużyna Wędrowników składa się z co najmniej 3 patroli po 2-3 członków.

- 2) Specyfika Drużyny

Drużyna posiada nazwę, numer, patrona i kolor, zatwierdzone na wniosek Hufcowego przez Komendanta Chorągwi; winna również wybrać sobie godło, hasło i pieśń, które są wyrazem jej ideowej postawy.

Gromada posiada nazwę i kolor, zatwierdzone na wniosek Hufcowego przez Komendanta Chorągwi; winna również wybrać sobie godło, zawołanie i pieśń oraz sporządzić totem.

- 3) Nazwa Drużyny

- a) Gromada Zuchów używa nazwy zawierającej również nazwę siedziby Gromady, np.:

Gromada „Rycerze”
w Londynie

- b) Drużyna Harcerzy używa nazwy zawierającej zasadniczo kolejny numer w Hufcu lub Chorągwi, patrona Drużyny oraz siedzibę Drużyny, np.:

1 Drużyna Harcerzy
im. Władysława Łokietka
w Londynie

- c) Drużyna Wędrowników używa nazwy zawierającej numer Drużyny Harcerzy istniejącej na tym samym terenie, osobnego patrona oraz siedzibę Drużyny, np.:

1 Drużyna Wędrowników
im. Batalion „Parasol”
w Londynie

- d) Jeżeli na danym terenie nie ma Drużyny Harcerzy lub jeżeli Drużyna Wędrowników pracuje przy hufcu, to może sobie obrać odpowiedni numer albo posługiwać się w nazwie tylko patronem, np.:

Drużyna Wędrowników
im. „Czarnego”
przy hufcu „Wilno”

- e) Jeżeli Drużyna ma związek z byłą polską jednostką wojskową, to jest dopuszczalne dodanie do nazwy wzmianki o takim związku, np.:

1 Karpacka Drużyna Harcerzy
im. Władysława Łokietka
w Londynie

- f) Jeżeli Drużyna Wędrowników jako całość uprawia jedną specjalność techniczną, to może tę specjalność uwzględnić w swojej nazwie, np.:

8 Siatkarska Drużyna Wędrowników
im. Batalionu Wigry
w Londynie

4) Patron

Każda Drużyna Harcerzy lub Wędrowników posiada patrona, którego wybiera spośród nieżyjących osób, zasłużonych dla Polski. Patron jest dla członków Drużyny wzorem ich życia i postępowania.

Drużyna Wędrowników może obrać jako patrona zasłużoną jednostkę bojową lub inną.

5) Proporzec/Sztandar Drużyny

- a) Drużyna harcerzy lub wędrowników, w której praca prowadzona jest na dobrym poziomie, może otrzymać od Hufcowego zezwolenie na posiadanie proporca harcerskiego.

- b) Drużyna Harcerzy, w której praca prowadzona jest na wzorowym poziomie, może otrzymać od Naczelnika Harcerzy, na wniosek Komendanta Chorągwi, zezwolenie na posiadanie sztandaru harcerskiego.

- c) W wypadku poważnego obniżenia się poziomu pracy harcerskiej, zezwolenie może być cofnięte przez Naczelnika Harcerzy, na wniosek Komendanta Chorągwi – wówczas sztandar zostanie oddany do depozytu Komendy Chorągwi.
- 6) Cele Drużyny Harcerzy lub Wędrowników
- a) Drużyna ma na celu:
    - i. wychowanie metodami harcerskimi dzielnych, prawych i zdolnych do poświęceń ludzi, w myśl Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego,
    - ii. przygotowanie młodzieży do świadomej, czynnej i ofiarnej służby Bogu, Polsce i Blížnim.
  - b) Gromada Zuchów jest pierwszym etapem wychowania młodzieży metodami harcerskimi, kierując się Obietnicą Zuchową i Prawem Zuchowym.
  - c) Wychowanie młodzieży harcerskiej opiera się na zasadach etyki chrześcijańskiej.
- 7) Metody i środki.
- a) Dla osiągnięcia swego celu Drużyna / Gromada prowadzi pracę wychowawczą metodami harcerskimi przez urządzenie obozów / kolonii, wycieczek, zbiórek oraz innych spotkań; używanie gier i ćwiczeń, zabaw, gawęd; organizowanie zawodów i konkursów, pracy społecznej; branie udziału w uroczystościach religijnych i narodowych; prowadzenia izby-światlicy itp., stosując system zastępowy.
  - b) Drużyny Wędrowników, które uprawiają jako całą drużyna specjalność techniczną, prowadzą pracę w zakresie swych specjalności na podstawie osobnych przepisów i instrukcji, wydanych przez władze organizacyjne.

II ZAKŁADANIE DRUŻYNY

- 8) Zezwolenie na założenie Drużyny.
- a) Zezwolenie na założenie Drużyny może otrzymać osoba, dająca gwarancję należytego wypełnienia przyjętych na siebie obowiązków oraz poprowadzenia nowo założonej Drużyny aż do chwili mianowania Drużynowego, posiadającego kwalifikacje wymienione poniżej (III.15).

- b) Zezwolenie na piśmie udziela wyłącznie Hufcowy, gdy istnieją warunki rozwoju dla drużyny; jeśli zaś drużyna ma być zakładana na terenie szkoły, wówczas może to nastąpić za uprzednią zgodą dyrektora /kierownika /szkoły.
- 9) Drużyna próbna
- a) Próbna Drużyna Harcerzy składa się z co najmniej 2 zastępów; Próbna Gromada z 2 szóstek; Próbna Drużyna Wędrowników z 2 patroli.
- b) Po zorganizowaniu Drużyny, kandydat na Drużynowego zgłasza Drużynę próbną, przesyłając do Hufcowego:
- zgłoszenie Drużyny wraz z zobowiązaniem Drużynowego, a jeśli Drużynowy jest niepełnoletni, wówczas również zobowiązanie opiekuna lub szczerpowego.
  - adres lokalu, w którym Drużyna będzie miała swoją izbę, względnie z którego będzie mogła korzystać.
- c) Do Hufcowego powinien być zgłoszony również zastęp samodzielny lub drużyna złożona z zastępu harcerzy i zastępu wędrowników.
- 10) Drużyna próbna pozostaje, zależnie od decyzji Hufcowego, przez okres 3 - 6 miesięcy pod szczególną opieką i obserwacją Hufcowego. Okres ten ma na celu stwierdzenie czy Drużynowy posiada odpowiednie warunki do dalszego, ciągłego rozwoju.
- 11) Drużyna próbna:
- nosi nazwę „Próbna Drużyna w .....” (nazwa terenu, na którym działa),
  - nie posiada pieczęci, sztandaru ani proporca (w przypadku gromady – totemu),
  - występuje na zewnątrz tylko po uzyskaniu wyraźnego zezwolenia Hufcowego.
- 12) Drużynowy Drużyny próbnej, o ile jest instruktorem lub/i ma ukończony kurs kształcenia na poziomie przewodnika, posiada wszystkie prawa i obowiązki drużynowego drużyny przyjętej do Związku.
- 13) Przy końcu okresu próbnego Hufcowy zarządza dokładną wizytację Drużyny i na jej podstawie podejmuje jedną z następujących decyzji:

- a) stawia umotywowany wniosek do Komendanta Chorągwi o przyjęcie Drużyny do ZHP, dołączając swój raport z wizytacji Drużyny.
- b) przedłuża okres próby na dalsze 3-6 miesięcy, jeżeli jest to potrzebne a widzi możliwości na rozwinięcie pracy.
- c) rozwiązuje Drużynę, jeżeli praca nie rozwija się należycie i brak jest warunków potrzebnych do rozwoju Drużyny.

14) Drużyna przyjętą do ZHP

- a) Drużynę przyjmuje do ZHP Komendant Chorągwi na wniosek Hufcowego.
- b) Przy przyjęciu do Związku, Komendant Chorągwi na wniosek Drużynowego zatwierdza patrona Drużyny i nadaje Drużynie numer i kolor.

III DRUŻYNOWY.

15) Na czele Drużyny stoi Drużynowy. Kieruje on pracą Drużyny i winien być w zasadzie podharcmistrem lub przewodnikiem, albo co najmniej mieć ukończony kurs przewodników. Drużynowym może być również mianowany działacz harcerski, po ukończeniu kursu dla przewodników.

Drużynowym zuchów może być również mianowana instruktorka Organizacji Harcerzek wydelegowana do pracy w Organizacji Harcerzy lub instruktorka zuchowa pracująca w Organizacji Harcerzy.

Harcerz lub działacz harcerski, który nie ukończył kursu dla przewodników, może prowadzić Drużynę jako "pełniący obowiązki drużynowego" (p.o.), z tym, że zobowiąże się uczestniczyć w najbliższym kursie dla przewodników.

16) Drużynowego mianuje i zwalnia Komendant Chorągwi na wniosek Hufcowego. Zawiesić Drużynowego może, w wypadkach nagłych, Hufcowy, z obowiązkiem natychmiastowego zawiadomienia o tym Komendanta Chorągwi.

17) P.o. Drużynowego mianuje i zwalnia Hufcowy.

18) Obowiązki Drużynowego.

Przed mianowaniem Drużynowy składa na piśmie, na ręce Hufcowego, zobowiązanie następującej treści:

“Zobowiązuję się:

- dołożyć wszelkich starań, aby powierzoną sobie młodzież wychować w myśl zasad i ideałów harcerskich, opartych na Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskim;*
- stale czuwać nad zdrowiem fizycznym i moralnym powierzonej sobie młodzieży;*
- prowadzić pracę w drużynie według planu zatwierdzonego przez Hufcowego;*
- współpracować ze Szczepowym;*
- spełniać w terminie wszystkie obowiązki organizacyjne, w szczególności wysyłać raporty, opłacać pogłówne itp., stosownie do regulaminów i instrukcji harcerskich;*
- czytać dostępne pisma harcerskie i podręczniki G.K.H.;*
- czuwać nad majątkiem Drużyny, odpowiadać za całość działalności finansowej i gospodarczej Drużyny. Przez zobowiązanie to przyjmuję odpowiedzialność za majątek Drużyny;*
- przestrzegać, by odznaki harcerskie były szanowane i w razie wystąpienia ze Związku, legitymacje unieważnione i krzyże harcerskie zwrócone.*
- dołożyć starań, celem przygotowania swego następcy, dla zachowania ciągłości pracy;*
- nie opuścić Drużyny przed zwolnieniem mnie przez władzę przełożoną oraz przekazaniem majątku Drużyny według protokołu zdawczo-odbiorczego.”*

19) Obowiązki p.o. Drużynowego są takie same jak Drużynowego.

20) Drużynowy jest odpowiedzialny za zdrowie młodzieży wchodzącej w skład Drużyny podczas zajęć Drużyny, np. na zbiórkach, wycieczkach, obozach itp. Jeśli władza przełożona wyda rozkaz, którego wypełnienie, według zdania Drużynowego, może zagrażać zdrowiu młodzieży, Drużynowy ma prawo zwrócenia się o rozkaz na piśmie, a odpowiedzialność spada wówczas na władzę wydającą rozkaz.

21) Prawa Drużynowego

Drużynowy decyduje we wszystkich sprawach dotyczących Drużyny wydając odpowiednie rozkazy, kiedy należy, w granicach niniejszego

Regulaminu i innych Regulaminów oraz instrukcji obowiązujących w Harcerstwie, a w szczególności:

- a) przyjmuje do Drużyny członków,
- b) zwalnia członków z Drużyny przed złożeniem przez nich Przyrzeczenia Harcerskiego,
- c) przeprowadza próby na stopnie i na sprawności drugiego szczebla, według obowiązujących regulaminów organizacyjnych, przyznaje takowe stopnie i sprawności
- d) dopuszcza członków Drużyny do Przyrzeczenia Harcerskiego i do wtajemniczenia wędrowniczego.
- e) występuje z wnioskiem do Hufcowego o zwolnienie członków z ZHP po Przyrzeczeniu Harcerskim
- f) odbiera Przyrzeczenie Harcerskie, o ile jest podharcmistrem lub harcmistrem, po otrzymaniu upoważnienia od Hufcowego. (W wyjątkowych wypadkach, Hufcowy może jednorazowo upoważnić Drużynowego, który jest przewodnikiem i ukończył 21 lat, do odbierania Przyrzeczenia).
- g) mianuje: przybocznych, zastępowych i innych funkcyjnych w Drużynie,
- h) zarządza majątkiem Drużyny, a jeżeli jest niepełnoletni w porozumieniu z Opiekunem/Szczepowym, zgodnie ze specjalnymi instrukcjami.
- i) przyznaje nagrody i udziela pochwał, zawiesza członków w czynnościach, wyznacza kary;
- j) wchodzi z urzędu do Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Drużynie, gdy w danej miejscowości nie ma szczepowego;
- k) reprezentuje Drużynę na zewnątrz, gdy w miejscowości nie ma Szczepowego lub Hufcowego.

22) Drużynowy jako kierownik jednostki organizacyjnej, ma prawo samodzielnego występowania w sprawach harcerskich do miejscowych władz polskich i obcych oraz organizacji społecznych tylko wtedy, kiedy w tej miejscowości nie ma Szczepowego lub Hufcowego.

23) Prawa p.o. Drużynowego ustala Hufcowy.

IV FUNKCYJNI DRUŻYNY

24) Przyboczny.

Przyboczny, w Drużynie Harcerzy, Drużynie Wędrowników lub w Gromadzie Zuchów, jest pomocnikiem i zastępcą Drużynowego. Zakres jego pracy ustala Drużynowy. Gdy w Drużynie Harcerzy jest kilku przybocznych, wówczas pomagają oni Drużynowemu w pracy, np. opiekują się poszczególnymi zastępami. Jeden z nich winien być mianowany przez Hufcowego zastępcą Drużynowego.

25) Zastępowi/patrołowi.

W Drużynie Harcerzy na czele zastępów stoją Zastępowi. Zadaniem ich jest prowadzenie zastępów.

W Drużynie Harcerzy-Wędrowników na czele patroli stoją Patrołowi.

26) Inni funkcyjni w Drużynie.

Inni funkcyjni w Drużynie, jak gospodarz, skarbnik, sekretarz, kronikarz, bibliotekarz itp. działają w zakresie ustalonym przez Drużynowego lub przez instrukcje wydane przez władze.

W Gromadzie Zuchów mogą być dodatkowi pomocnicy, którzy, o ile działają w zakresie wychowawczym, noszą miano Wodza Zuchów – podobnie jak Drużynowy i Przyboczny.

27) Rada Drużyny.

a) Rada Drużyny jest organem doradczym Drużynowego. Rada Drużyny współdziała z Drużynowym przy układaniu i wykonywaniu programu pracy, omawia jej wyniki, wypowiada się co do przyjęcia, usunięcia, pochwał i kar, zawieszenia członków Drużyny itp.

b) W skład Rady Drużyny wchodzi: przyboczni, zastępowi i inni funkcyjni. Radę Drużyny zwołuje Drużynowy w zasadzie raz w miesiącu. Rada Drużyny jest jednocześnie Zastępem Zastępowych, który pod kierownictwem Drużynowego zdobywa i pogłębia wiadomości z zakresu metodyki, techniki harcerskiej i pracy nad sobą.

V CZŁONKOWIE DRUŻYNY

28) Do Gromady Zuchów należą chłopcy, a w mieszanej gromadzie także dziewczęta, w wieku od 7 do 11 lat.

Do Drużyny Harcerzy należą chłopcy zasadniczo w wieku od 11 do 18 lat.

Do Drużyny Wędrowników należą chłopcy zasadniczo w wieku od 15 do 21 lat.

29) Młodzież zgłasza się do gromady czy drużyny dobrowolnie za uprzednim zezwoleniem rodziców lub opiekunów.

30) Harcerzem, względnie Wędrownikiem, zostaje chłopiec z chwilą złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego. Okres od chwili wstąpienia do Drużyny Harcerzy czy Wędrowników, do chwili złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego jest okresem próbnym. Czas próby określa odpowiedni regulamin. Służba w Harcerstwie liczy się od daty Przyrzeczenia Harcerskiego.

31) Zuch po ukończeniu 11 lat jest pasowany na harcerza i przechodzi do Drużyny Harcerzy.

Harcerz przechodzi do Drużyny Wędrowników w wieku zasadniczo 15 lat, gdy swymi zainteresowaniami przekracza ramy dotychczasowego programu Drużyny Harcerskiej.

Górna granica wieku dla członków w Drużynie Harcerzy wynosi 18 lat; po przekroczeniu tego wieku harcerz musi przejść do Drużyny Wędrowników lub Kręgu Starszoharcerskiego. Powyższy wiek mogą przekroczyć tylko Przyboczni i Drużynowy.

Maksymalna granica wieku dla członka w Drużynie Wędrowników wynosi lat 21, powyższy wiek mogą przekroczyć Przyboczni i Drużynowy.

32) Zwalnianie Członka Drużyny.

a) Członek Drużyny może być zwolniony z Drużyny na własną prośbę,

b) Członek Drużyny wykazujący złą wolę, wyrażającą się w niespełnianiu swych obowiązków, może być usunięty z Drużyny.

Członka po Przyrzeczeniu Harcerskim zwalnia z ZHP i z Przyrzeczenia Harcerskiego Hufcowy, na wniosek Drużynowego.

Członek Drużyny po Przyrzeczeniu Harcerskim usunięty ze Związku ma prawo odwołania się, drogą służbową, do Komendanta Chorągwi.

O zwolnieniu członka z Drużyny na własną prośbę lub o usunięciu ze Związku, zawiadamia się rodziców, względnie opiekunów.

33) Ponowne przyjęcie do Drużyny

O ponownym przyjęciu do Drużyny decyduje Drużynowy.

Były harcerz po Przyrzeczeniu, o ile wystąpił z ZHP na własną prośbę – co stwierdzi przy ponownym przyjęciu do Związku – nie potrzebuje powtarzać Przyrzeczenia.

O ile był usunięty lub po zwolnieniu na własną prośbę nie przestrzegał Prawa Harcerskiego, winien Przyrzeczenie powtórzyć po odbyciu okresu próbnego.

Na ponowne przyjęcie do Drużyny usuniętego z ZHP przez Hufcowego harcerza winien wyrazić zgodę Hufcowy.

Pozostawia się decyzji Drużynowego, jeśli chodzi o stopień młodzika i wywiadowcy, czy ponownie wstępujący otrzyma z powrotem dawne stopnie, czy też musi je na nowo zdobywać. Jeśli chodzi o stopnie wyższe, decyzja należy do Hufcowego.

34) Prawa i obowiązki członków.

Członkowie Drużyny mają obowiązek:

- żyć według Prawa Harcerskiego,
- dbać o godność Drużyny i ZHP oraz munduru harcerskiego,
- brać udział w pracach zastępu i Drużyny, w ich zbiórkach, wycieczkach itp.,
- stosować się do Przepisów i Regulaminów Harcerskich oraz
- płacić składki.

Członkowie Drużyny mają prawo:

- korzystać z urządzeń ZHP,
- nosić mundur i odpowiednie odznaki harcerskie,
- brać udział w życiu organizacji.

VI SZCZEPOWY

35) Szczepowy koordynuje pracę drużyn Organizacji Harcerzy w danej miejscowości. Bezpośrednim przełożonym organizacyjnym Drużynowego jest Hufcowy. Szczepowy nie posiada roli rozkazodawczej, za wyjątkiem sytuacji wyszczególnionej w par. 15 Regulaminu Szczepu.

Szczepowy ma prawo brać udział we wszystkich przejawach życia Drużyn.

Swoje uwagi o pracy Gromady/Drużyny komunikuje Hufcowemu.

Szczepowy wchodzi z urzędu do Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Drużynie i reprezentuje Szczep na zewnątrz.

W wypadku niepełnoletniości Drużynowego, Szczepowy pełni rolę opiekuna Drużyny i podpisuje zobowiązanie Opiekuna jak poniżej (par VII).

VII OPIEKUN

36) Drużyna musi mieć Opiekuna w przypadku, gdy drużynowy jest niepełnoletni.

a) Jeśli drużyna wchodzi w skład szczepu, Opiekunem jest Szczepowy.

b) Jeśli w danej miejscowości nie ma Szczepu, Opiekunem może być odpowiedzialna osoba pełnoletnia, zatwierdzona przez Hufcowego, niekoniecznie należąca do Związku Harcerstwa Polskiego.

c) Opiekun podpisuje następujące zobowiązanie:

„Wobec niepełnoletniości Drużynowego, zobowiązuję się odpowiadać za całość działalności finansowej i gospodarczej Drużyny. Przez zobowiązanie to przyjmuję odpowiedzialność za majątek Drużyny”.

VIII KAPELAN DRUŻYNY/SZCZEPU.

37) Celem sprawowania opieki moralnej i religijnej nad członkami, Drużyna winna mieć swego Kapelana lub korzystać z opieki Kapelana Szczepu, względnie Hufca.

38) Sposób powołania, prawa i obowiązki Kapelanów określa Regulamin Kapelanów Harcerskich.

39) Kapelan Drużyny/Szczepu wchodzi z urzędu do Zarządu K.P.H. przy Drużynie/Szczepie.

IX KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA.

- 40) Przy Drużynie lub Szczepie powinno istnieć Koło Przyjaciół Harcerstwa, które działa na podstawie Regulaminu Głównego ZHP, Regulaminu O.P.H. oraz przepisów obowiązujących w Okręgu.
- 41) Drużynowy z urzędu wchodzi do Zarządu K.P.H., jeżeli K.P.H. jest przy drużynie. Szczepowy z urzędu wchodzi do Zarządu K.P.H., jeżeli K.P.H. jest przy Szczepie. Gdy w Hufcu jest więcej drużyn, a tylko jedno Koło, wówczas do Zarządu K.P.H. wchodzi Hufcowy.

X ADMINISTRACJA DRUŻYNY

42) Książki i teczki administracyjne Drużyny

Drużyna zobowiązana jest posiadać następujące książki i teczki:

- a) Książkę Pracy Drużyny,
- b) Książkę Kasową wraz z kwitariuszem przychodów i teczką dowodów rozchodowych,
- c) Książeczki Zastępów,
- d) Teczkę pism przychodzących, kopii raportów i pism wychodzących,
- e) Teczkę Rozkazów Hufca, Chorągwi,
- f) Teczkę Regulaminów i Instrukcji stale obowiązujących.

Pożądane jest prowadzenie Książki Inwentarzowej Drużyny, a także Kroniki Drużyny o dowolnym formacie i sposobie prowadzenia, która ilustrowałaby życie Drużyny. Powinne znaleźć się w niej rysunki, fotografie, opisy, pamiątki itp.

43) Fundusze Drużyny

Fundusze Drużyny powstają z:

- a) składek członków Drużyny,
- b) zapomóg władz harcerskich i K.P.H.,
- c) imprez dochodowych Drużyny,
- d) darów i ofiar.

44) Archiwum

Zapisane książki i wypełnione teczki składa się w archiwum Drużyny lub Szczepu. Archiwum Drużyny znajduje się pod zamknięciem i opieką jednego z przybocznych lub sekretarza, który prowadzi dokładny spis książek i teczek złożonych w archiwum.

45) Pieczęć.

Drużyna używa pieczętki nagłówkowej podłużnej, długości 7 cm, według wzoru, np.

Z H P
3 Drużyna Harcerzy
im. Stefana Czarnieckiego
w Londynie

XI PRZEKAZANIE KIEROWNICTWA NAD DRUŻYNĄ.

- 46) Przekazanie kierownictwa nad Drużyną może się odbyć za zezwoleniem lub na polecenie Hufcowego.
- 47) Przekazanie Drużyny odbywa się w obecności Hufcowego lub delegowanego przez niego instruktora.
- 48) Protokół zdawczo-odbiorczy według specjalnego wzoru sporządza się w 3 egzemplarzach. Jeden egzemplarz otrzymuje Hufcowy, drugi ustępujący Drużynowy, trzeci zaś pozostaje w aktach Drużyny. Protokół zdawczo-odbiorczy powinien być spisany w obecności Opiekuna/Szczepowego lub delegata Hufcowego.
- 49) Jeśli ustępujący lub odbierający Drużynowy jest niepełnoletni, wówczas Opiekun winien być również obecny jako współodpowiedzialny za majątek Drużyny.

XII ZAWIESZENIE DRUŻYNY.

- 50) Zawiesić Drużynę w pracy może w uzasadnionym wypadku Hufcowy, z obowiązkiem natychmiastowego zawiadomienia o tym Komendanta Chorągwi. Zabezpiecza on również majątek Drużyny.

XIII ROZWIĄZANIE DRUŻYNY.

- 51) Drużyna może być rozwiązana z powodu:
  - a) nieprzejawiania żadnej działalności,
  - b) stałego obniżania poziomu pracy,
  - c) popełnienie przez całą Drużynę lub większość jej członków czynu rażąco sprzecznego z harcerskimi zasadami ideowymi lub regulaminami ZHP
- 52) Rozwiązać Drużynę może Komendant Chorągwi na wniosek Hufcowego lub z własnej inicjatywy.

- 53) Drużynowy/Szczepowy rozwiązanej Drużyny ma prawo odwołać się od decyzji Komendanta Chorągwi drogą służbową do Naczelnika Harcerzy
- 54) O losach pozostałych członków i majątku rozwiązanej Drużyny decyduje Komendant Chorągwi.